

2.4.2026

LIITE 3

RIISTAVEDEN VT 9 RINNAKKAISVÄYLÄ

LUONNOSVAIHEESTA SAADUT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET VASTINEINEEN

Kaupunkirakennelautakunta on päättänyt kokouksessaan 20.8.2025 asettaa asemakaavan muutosluonnoksen AKL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville. Luonnosvaiheen aineisto asetettiin julkisesti nähtäville 27.8.–26.9.2025 ajaksi. Luonnosaineistoa esiteltiin yhteistyötahoille 11.9.2025 lausuntokokouksessa. Luonnosvaiheen yleisötilaisuus on pidetty 3.9.2025. Lisäksi nähtävilläoloaikana lausunnon luonnosvaiheen aineistosta antoivat PKS Sähkön siirto Oy, Kuopion kulttuurihistoriallinen museo ja Pohjois-Savon ELY-keskus. Luonnosaineistosta jätettiin myös yksi mielipide.

Luonnosaineistoon sisältyneet kaavakartat, joista lausunnot ja mielipide on annettu:

Kaavaluonnos VE1

Kaavaluonnos VE2

Sisällys

PKS Sähkönsiirto Oy 8.9.2025:	2
Asemakaavoituksen vastine 2.4.2026:	2
Mielipide (10 hlö) 15.9.2025:	2
Asemakaavoituksen vastine 2.4.2026:	3
Kuopion kulttuurihistoriallinen museo 25.9.2025:	3
Asemakaavoituksen vastine 2.4.2026:	4
Pohjois-Savon ELY-keskus 3.10.2025:	4
Asemakaavoituksen vastine 2.4.2026:	5

PKS Sähkönsiirto Oy 8.9.2025:

Kaava-alueella sijaitsee PKS Sähkönsiirto Oy:n muuntamoita, jotka on merkittävä kaavaan. Lausunnon liitteenä kaavakarttaluonnoksiin on merkattu nykyiset muuntamot.

Mahdolliset kaavasta johtuvat PKS Sähkönsiirto Oy:n omistamien sähkölinjojen ja laitteistojen siirtotyöt tullaan tekemään erillisellä kustannusarviollla sekä mahdollisella linjansiirtotarjouksella työn tilaajalle.

Asemakaavoituksen vastine 2.4.2026:

Muuntamoille varatut alueet osoitetaan kaavaehdotuksessa et -alueen osa merkinnällä.

Mielipide (10 hlö) 15.9.2025:

Tähän asti Riistaveden alueen yksi rakentamista ja rakentamisen suunnittelua ohjaava tekijä on ollut Sormulanvaaru ja siihen liittyvän joensuuntien pohjoispuolisen metsäalueen säilyttäminen lähes luonnonmukaisena ja yhtenäisenä. Tämä metsä, jossa on myös luonnonsuojelualue, polkuja, virkistysalueita ym. ulottuu Riistaveden kylän itäpuolelta Kuopion suuntaan Hussonmäkeen saakka (n. 5 km). Myös Kylän kohta on säilynyt lähes luonnontilassa.

Aittorannantien alueelle suunniteltu asemakaava katkaisee ko. metsäalueen sen kapeimmalta, runsaasti luonto- ja virkistysarvoja sisältävältä kohdalta suunnilleen keskeltä kahta.

Sijaintinsa vuoksi ko. alueella liikkuu runsaasti kauriita, jäniksiä, oravia, liito-oravia, kettuja ym. metsäneläimiä myös ilveksestä on varmoja havaintoja. Suunnitelmat vaikeuttaisivat olennaisesti myös metsäneläinten liikkumista Sormulanvaarun metsäalueella itä- ja länsisuunnassa sekä pakottaisi niitä käyttämään vilkasliikenteistä Joensuuntietä Aittorannantien kohdalla, siten lisäämään eläimille ja liikenteelle sattuvia onnettomuuksia.

Alueella sijaitsee Munakkalampi, joka on orsivesi. Sen vedenpinta on 5-6 metriä korkeammalla kuin Aittorannantien toisella puolella, muutaman kymmenen metrin päässä Melaveden pinnan korkeus. Mielestämme olisi tarpeellista myös tutkia ensin, mitä mahdollisia vahinkoja tai haittoja tällaiselle pohjavesialueella sijaitsevalle kapealle kannakselle rakentamisesta ja asumisesta saattaa aiheutua.

Melaveden puoleista lahtea on aikaisemmin käytetty puunuiittoon nippujen pudotus ja varastoalueena osittain tästä on johtuen ko.lahti on vieläkin matala, pohjasta roskainen ja liejuinen. Sen rantaan suunnitellut ok. tontit sijaitsee pohjoisrannalla, syvissä notkelmissa, johon aurinko ei pääse paistamaan kuin yhdeksän jälkeen illalla. Edellä mainituista syistä ko. rannan käyttö edellyttäisi mielestämme mm. mittavia ruoppaus ja pengerrystoimia. Puunuiittoa ja siihen liittyvää terminaalitoimintaa sekä maantiekuljetuksia ollaan edelleen lisäämässä. Aittorannantien päässä sijaitsee suuri ko.toimintaan liittyvä terminaali.

Puun kuljetuksia tukkiautoilla, -varastointia ja -uittamista harjoitetaan tällä alueella kaikkina kellonaikoina ympärivuoden suurimuotoisesti. Tästä aiheutuu merkittävää mm. pöly-, melu- ja lisääntyneen liikenteen aiheuttamia haittoja.

Lisäksi kyseiset tontit sijaitsee aivan kahden kesähuvilan vastapäätä kapean lahden toisella puolella, täten vaikuttaisi ymmärrettävästi näiden asukkaiden yksityisyyteen ja viihtyvyyteen. Myös Munakkalammen rantaan suunniteltu tontti, aivan saunalaiturin viereen ei lisää ko.tontin eikä nykyisten asukkaiden viihtyvyyttä.

Kaupungin asemamakaavaselostuksen mukaan kortteli 58 alueella on loppuvuodesta 2025 tehty havaintoja liito-oravista.

Asemakaavoituksen vastine 2.4.2026:

Asemakaavaehdotuksen ja asemakaavan muutosehdotuksen ratkaisu noudattelee rinnakkaisväylän osalta kaavaluonnos VE2:a eikä kaavaehdotuksessa ole osoitettu Aittorannantien ympäristöön kaavaluonnos VE1:ssä olleita uusia tontteja.

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo 25.9.2025:

Rakennettu kulttuuriympäristö

Selostusluonnoksessa kuvataan suunnittelualueen ja sen ulkopuolelle sijaitsevaa rakennettua ympäristöä. Monet kulttuuriympäristön kannalta merkittävät kohteet jäävät suunnittelualueen ulkopuolelle. Alueellinen vastuumuseo esittää kuitenkin pohdittavaksi, voisiko asemakaavaselostuksessa kuvata tarkemmin teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueella (T-19) sijaitsevaa vuonna 1901 valmistunutta rakennusta.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Riistaveden alueella sijaitsee runsas keskittymä kivistä asuinpaikkoja. Alueelle on tehty arkeologinen inventointi vuonna 2002 (Kuopio. Valtatien 17 parantamiseen välillä Vartiala - Riistavesi liittyvä muinaisjäännösten inventointi. Museovirasto) sekä täydennysinventointi tiesuunnitelmaa varten vuonna 2022 (Kuopio Riistavesi VT9 parannusalue arkeologinen inventointi. Mikroliitti Oy). Asemakaava-alueen välittömään läheisyyteen sijoittuvat seuraavat kiinteät muinaisjäännökset:

- **Vaarunlahti 2** (tunnus 1000046808), hiilimiilu
- **Vaarunlahti** (tunnus 297010029), kivistä asuinpaikka
- **Hätilä** (tunnus 297010023), kivistä asuinpaikka
- **Hätilä 2** (tunnus 297010030), kivistä asuinpaikka

- **Hätilä 3** (tunnus 1000046809), nauriskuopat.

Sekä yksi muu kulttuuriperintökohde, **Laatanlampi 2** (tunnus 1000046811) hiilimiilu ja havaintokohde **Kotalahti** (tunnus 1000084571) tervahauta. Havaintokohteet ovat Maanmittauslaitoksen 5-p-laserkeilausaineistosta tunnistettuja mahdollisia arkeologisia kohteita, joita ei ole tarkastettu maastossa.

Edellä mainitut kohteet eivät sijaitse kaava-alueella lukuun ottamatta **Vaarunlahti 2**:sta, joka sijaitsee VE2 länsipäähän merkityn Aittorannantien tiealueen tienoilla. Kohteen aluerajaus ja sijainti tulee tarkastaa muinaisjäännösrekisteristä ja varmistaa, että kohde ei ulotu tiealueelle.

Arkeologista kulttuuriperintöä käsitellään kaavaselostuksessa kursorisesti luvussa 2.1.3 Rakennettu ympäristö väliotsikon Kaupunkikuva ja rakennuskanta alla. Museo huomauttaa, että yleensä kaava-alueiden ympäristöjen kulttuuriympäristöarvot käsitellään omana alalukunaan. Koska kaava-alueen ympäristössä sijaitsee useita kiinteitä muinaisjäännöksiä, on kaavaselostukseen syytä lisätä kartta, johon on merkitty edellä mainitut arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet suhteessa asemakaava-alueeseen sekä avata kohteita lyhyesti myös tekstissä.

Vaikutusten arvioinnissa kaavaselostuksen sivulla 20 todetaan, ettei rakentamisella ole vaikutusta kulttuuriympäristöön eikä esihistoriaan. Mm. Hätilän kivikautinen asuinpaikka sijaitsee aivan Hovinmäentien tiealueen eteläpuolella. Myös rakentamisen aikainen väliaikainen toiminta, kuten maa-aineksen läjityspaikat, väliaikaiset ajoreitit, varastointi-, pysäköinti- ja työmaaparakkialueet tai metsänhakkuut ja raivaukset, voivat vahingoittaa tai tuhota arkeologista kulttuuriperintöä. Myös väliaikaiset toiminnot on syytä huomioida vaikutusten arvioinnissa. Lähellä muinaisjäännöksiä sijaitsevien tie- tai katualueiden suhteen tulee varmistaa, että kaikki katuun tai tiehen liittyvät rakenteet sijoitetaan tie- tai katualueen sisälle.

Asemakaavoituksen vastine 2.4.2026:

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnosvaiheessa on rakennusrekisterissä ollut virhe eikä lausunnossa mainittu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueella (T-19) sijaitseva rakennus ole valmistunut vuonna 1901 vaan vuonna 1986 ja sitä on laajennettu vuonna 2003. Asia on päivitetty kaavaselostukseen.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen ehdotusvaiheessa on tarkistettu, ettei lausunnossa mainittu Vaarunlahti 2 kiinteän muinaisjäännöksen alue sijaitse edes osittain kaava-alueella. Kaavaselostusta on päivitetty arkeologisen kulttuuriperinnön kuvauksen osalta lausunnon mukaisesti.

Pohjois-Savon ELY-keskus 3.10.2025:

Pohjavesi:

Asemakaava sijoittuu lähes kokonaisuudessaan Laatanlammen vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (1E). Pohjavesialuetta ei ole huomioitu kaavassa. Kaavatyössä tulee tutkia osoitettujen toimintojen vaikutukset pohjavesialueisiin, eikä ratkaisussa tule mahdollistaa

sellaisia toimintoja, jotka vaarantavat pohjaveden tilan. Esimerkiksi teollisuustoimintoja, joista voi aiheutua haittaa pohjavedelle ei tule osoittaa näille alueille. Tutkimustiedon ja selvitysten tulee olla riittävällä tasolla kaavan ehdotusvaiheen ratkaisujen tueksi.

Myös hulevesisuunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Pohjavesialueella ei tule imeyttää kuin puhtaita hulevesiä. Likaiset hulevedet tulee ohjata verkostoon tai pohjavesialueen ulkopuolelle niin ettei ne pääse imeytymään pohjavesialueelle.

L-vastuualue:

L-vastuualue on antanut kommenttinsa 9.9. järjestetyssä lausuntokokouksessa. Valtatie 9: suunnittelua jatketaan VE2:n mukaisesti. Lisäksi Aittorannantien tonttien mahdollisuuksia voisi tarkastella VE2 liikenne ratkaisulla.

Luonnonsuojelu:

Kaava-aineistosta puuttuu luontoselvitys. Ilman luontoselvitystä ei ole mahdollista arvioida tai lausua kaavan vaikutuksista alueen luontoarvoihin. Katuyhteyden (k-yht) osalta jää epäselväksi pysyykö tiealue samanlaisena vai muuttuuko jokin, kun katualue muodostetaan. Tie – ja katualueen pohjoispuolella kasvaa rauhoitettua pohjanmasmalaa (*Athyllis vulgaris* ssp. *lapponica*) useassa kohtaa sekä hietaneilikkää (*Dianthus arenarius* ssp. *borussicus*). Lajiesiintymien säilyminen kaava-alueella tulee varmistaa. Kaava-alue rajautuu tien pohjoispuolella Sormulanvaarun luonnonsuojelualueeseen. Tämä on syytä mainita ja huomioida kaavaehdotuksessa arvioiden kaavan vaikutukset suojelualueeseen.

Ympäristönsuojelu, melu:

Meluselvitykset ovat laadittu VT9 aikana, joten tulokset ovat muuttuneet eivätkä sellaisinaan käy kaavatyöhön. Valitusta kaavavaihtoehdosta tulee laatia meluselvitys.

Alueidenkäyttö ja kulttuuriympäristö:

VE1 on suunnitelmissa perustaa uusi asuinalue etäämmälle Riistaveden palveluista Munakkalammen ja Sormulanvaarun luonnonsuojelualueen läheisyyteen. Toimintojen vaikutukset ympäristöön tulee selvittää, mikäli VE1 etenee ehdotusvaiheeseen. Asumisen sijoittamisen vaihtoehtona VE2 on olemassa olevaa infraa lähempänä ja saavutettavampi palveluiden näkökulmasta.

OAS-vaiheen jälkeen kaavaan on lisätty seurakuntatalon tontti. ELY-keskus katsoo, että paikallisesti arvokkaaksi (Kuopion liitoskuntien rakennusinventointi 2020) määritelty vuonna 1985 valmistuneen seurakuntatalon rakennusinventointi on aiheellista lisätä kaava-aineistoon ja arvioida kaavaratkaisun vaikutukset rakennettuun ympäristöön. Yleiskaavassa kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi osoitettu kivisilta on molemmissa kaavavaihtoehdoissa osoitettu säilytettäväksi asianmukaisin merkinnöin ja määräyksin.

Pohjois-Savon ELY-keskus katsoo, että luonnosvaiheessa keskeiset selvitykset olisivat aiheellisia olla mukana aineistossa ja kaavoitettavalta alueelta tunnistettu riittävällä tasolla toimintoja ohjaavat rajoitukset, jolloin kaavavaihtoehtojen vaikutuksia vaihtoehtoihin voitaisiin tosiasiallisesti arvioida.

Asemakaavoituksen vastine 2.4.2026:

Asemakaavaehdotuksen ja asemakaavan muutosehdotuksen kaavakartalle on lisätty pohjavesialueen raja. Kaupungin hulevesisuunnittelun mukaan hulevedet on tarkoitus ohjata myös kaavaehdotuksessa osoitetuilta uusilta rakentamisen alueilta pohjavesialueen ulkopuolelle nykyisiä reittejä pitkin.

Kaavaehdotus on laadittu Valtatie 9:n valitun suunnitelmaratkaisun mukaisesti. Kaavaluonnos VE1:ssä olleita Aittorannantien ympäristön uusia tontteja ei osoitettu kaavaehdotuksessa kyseisen alueen luonto-, virkistys- ja maisema-arvojen vuoksi.

Kaavaluonnosvaihtoehtojen alueiden luontoarvot on selvitetty. Lausunnossa mainittujen pohjanmasmalon ja hietaneilikan lisäksi selvityksissä ei löytynyt muita huomioitavia luontoarvoja kuin Aittorannantien ympäristöstä. Koska kyseistä aluetta otettu kaavaehdotuksen alueeseen, joten erillistä luontoselvitysraporttia ei ole laadittu. Kaavaselistusta on kuitenkin päivitetty luontoarvojen osalta.

Laadittavana olevassa kaavassa k-yht -merkinnällä osoitettu osuus Vt 9:n rinnakkaisväylästä on suunniteltu toteutettavan kylätienä nykyisen tien laajuisena, mikä on myös Pohjois-Savon ELY-keskuksen (nykyisin Itä-Suomen elinvoimakeskus) laatimassa tiesuunnitelmassa huomioitu. Asiaa on selvennetty kaavaselistuksessa.